

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: **KOVÁŘ plus s.r.o.**
sídlem Podolí č. ev. 63
zastoupen JUDr. Vítem Buršou, advokátem
sídlem Březolupy 591

proti žalovanému: **Finanční úřad pro Zlínský kraj**
sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2025, č. j. 342152/25/3309-50523-703696,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím podle § 259b a § 259c zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), zamítl žádost žalobce o prominutí úroku z posečkané částky na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2014-prosinec 2015, která byla žalobci pravomocně doměřena dne 27. 3. 2020. Žalovaný uvedl, že v souladu s judikaturou a

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

jednotnou správní praxí vymezenou Pokynem č. GFŘ-D-67 k promíjení příslušenství daně (dále jen „pokyn GFŘ-D-67“) při posuzování rozsahu prominutí příslušenství daně zohledňuje mj. zdrojové jednání, jež je skutkovým a právním základem vzniku příslušenství daně, o jehož prominutí daňový subjekt žádá. S ohledem na povahu, intenzitu či jiné okolnosti tohoto jednání pak může příslušenství daně neprominout. Žalobce byl zapojen v řetězci obchodních společností, u kterých byl zjištěn podvod na dani z přidané hodnoty, o kterém žalobce věděl, popř. vědět měl a mohl. Podvod byl identifikován jak u daně na vstupu, tak u uplatnění osvobození od daně na výstupu při dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie. Rozhodnutí o doměření daně bylo i předmětem soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 Afs 275/2022-101, konstatoval, že žalobce o podvodu v případě plnění na vstupu věděl a u plnění na výstupu mohl a měl vědět. Jeho výhoda spočívala v neoprávněně nárokováném odpočtu daně a osvobození od daně. Zároveň žalobce nakupoval zboží za nižší cenu, než za jakou by je nakoupil v případě podvodem nezatížených obchodů. Z provedeného dokazování bez pochybností vyplynulo, že řetězce obchodních společností byly vytvořeny uměle, a sice za účelem zneužití systému DPH, čemuž nasvědčuje četnost a rychlost výměn společností na pozicích dodavatelů, řada jejich nestandardních charakteristik, cena zboží, personální propojení, absence materiálního zabezpečení, tok zboží i charakter obchodů a přepravy. Žalovaný tak z důvodu zjištěného skutkového stavu, na jehož základě byla žalobci doměřena daň, dospěl k závěru, že úrok z posečkané částky nelze prominout, a dále neposuzoval další kritéria součinnosti vymezená jednotnou správní praxí ve smyslu § 259b odst. 2 a 3 daňového řádu a četnost porušování žalobcových povinností při správě daní ve smyslu § 259c odst. 1 daňového řádu.

II. Žaloba

2. Žalobce namítá, že zákon nelze interpretovat podle nějakých vnitřních předpisů správních orgánů, protože se samozřejmě jedná o interní dokument správy daní, od kterého nelze očekávat objektivitu ani žádnou „vstřícnost“ k daňovým subjektům.
3. Pokud v rámci „správního uvážení“ podle § 259a odst. 2 daňového řádu správce daně „vytvoří“ důvod, pro který nelze penále prominout, vyloučí tím dle žalobce možnost použití společného ustanovení o prominutí daně nebo příslušenství podle § 259c daňového řádu. Takový výklad je třeba jednoznačně odmítnout. Tím spíše, pokud judikatura soudů přezkoumávání správního uvážení vesměs prakticky vylučuje.
4. Úvahy soudů o vědomém zapojení žalobce do daňového podvodu se objevují v odůvodnění rozhodnutí, proti kterému nelze podat opravný prostředek, a žalobce je považuje za nesprávné. Tyto úvahy byly vyvráceny šetřením orgánů činných v trestním řízení, které trvalo několik let.
5. Podle žalobce je třeba správně vyhodnotit i otázku, co a jak lze zvážit v rámci zákonného kritéria „součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucím k doměření daně“ podle § 259a odst. 2 daňového řádu. Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2021, č. j. 1 Afs 236/2019-83, připouští přihlížení ke zdrojovému jednání, nicméně tím nepochybně rozšiřuje zákonné podmínky pro prominutí příslušenství. Žalobce upozorňuje na nejednomyslnost rozhodnutí rozšířeného senátu a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č. j. 4 Afs 99/2021-34, na základě kterého byl v judikatuře přijat závěr, že *„úcast na podvodu DPH, byť nedbalostní, je dozajista důležitým „prohřeškem“ daňového subjektu, ale nemůže být vydávána za smrtelný hřích, vylučující možnost prominutí příslušenství“*.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

6. Podle žalobce žalovaný naopak nepřihlédl k § 259c odst. 1 daňového řádu, neboť žalobce si po celou dobu své existence včetně více než deset let trvajících dosavadního řízení (včetně řízení vymáhacího) řádně plnil veškeré daňové povinnosti, se správcem daně spolupracuje, nečiní žádné kroky k maření vymožení doměřené daně, doměřenou daň ve výši více než 240 milionů Kč včetně penále cca 43 milionů již uhradil, a dále hradí i desítky milionů z úroků. Jen tato skutečnost sama o sobě by měla vést žalovaného k tomu, aby žádosti vyhověl. Třebaže správce daně žalobce zahrnul do podvodných řetězců, nebylo zjištěno, že by z toho měl žalobce nějaký prospěch. Dodavatelům vždy uhradil kupní cenu včetně DPH. V případě neuznání osvobození při vývozu nedošlo ani k poškození fiskálních zájmů České republiky, nýbrž Slovenské republiky. Žalobce dlouhodobě řádně podniká a snaží se pokračovat ve svém podnikání i po daňovém řízení, což správci daně umožnilo daň nejen vyměřit, ale rovněž vymoci. Jiné subjekty v podobné situaci přestanou „existovat“ a neuhradí správci daně nic.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný se od zavedené správní praxe neodchýlil, neshledal žádné skutečnosti nad rámec pokynu GFR-D-67, pro které by mohl žalobci vyhovět. V rámci správního uvážení dle § 259b odst. 2 daňového řádu skutečně v souladu s judikaturou přihlédl zejména ke zdrojovému jednání žalobce. Žalobcem odkazovaný judikát neobsahuje udávanou citaci. Plyne z něj, že ke zdrojovému jednání lze přihlédnout v rámci správního uvážení podle § 259a odst. 2 daňového řádu, přičemž vždy je třeba zkoumat intenzitu porušení daňových předpisů, neboť závěr o závažnosti porušení vyplývá právě z intenzity překračující určitou mez. Daný judikát tak naopak hovoří ve prospěch žalovaného, neboť v obou případech byl daňový subjekt zapojen v podvodném řetězci a současně odůvodnění správního rozhodnutí poukazovalo na konkrétní skutkové okolnosti tohoto zapojení. Nebylo postaveno tak, že jakákoli forma účasti na podvodu na DPH nezasluhuje prominutí.

IV. Posouzení věci

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
9. Žaloba není důvodná.
10. Podle § 259b odst. 2 daňového řádu *správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.*
11. Podle § 259c odst. 1 daňového řádu *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.*
12. Úvodem je třeba poznamenat, že kvalita žalobních námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání ze strany soudu a není povinností ani oprávněním soudu za žalobce domýšlet jeho argumentaci. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu a přebíral by roli advokáta (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, či ze dne 21. 5. 2018, č. j. 7 As 128/2018-17). To zdejší soud uvádí zejména s ohledem na skutečnost, že žalobce v žalobě argumentuje mimo jiné ustanovením § 259a daňového řádu, které upravuje prominutí penále, a které se v nynější

věci (týkající se prominutí úroku z posečkané částky) nepoužije. Zejména tedy není namístě hodnotit součinnost daňového subjektu v rámci postupu vedoucímu k doměření daně, neboť toto kritérium se týká výhradně prominutí penále. Zdejší soud však rozumí tomu, že smyslem námitky je nesouhlas žalobce s tím, že žalovaný při rozhodování o prominutí úroku z posečkané částky posuzoval zejména zdrojové jednání, tj. jednání vedoucí k doměření daně. I v tomto směru je však argumentace žalobce značně kusá a částečně mimoběžná.

13. Lze proto ve shodě se žalovaným poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2021, č. j. 1 Afs 236/2019-83, které se touto otázkou zabývalo. Byť tak činilo na podkladu prominutí penále, jsou úvahy rozšířeného senátu dobře zobecnitelné ve vztahu k prominutí veškerého příslušenství daně. Daňový řád neupravuje promíjení příslušenství daně jako nárok daňového subjektu odrážející jistotu, že za splnění určitých podmínek mu musí být příslušenství daně prominuto. Správce daně tedy má při rozhodování prostor pro správní uvážení, při kterém musí vzít v potaz nejen povinná kritéria (zde ospravedlnitelný důvod prodlení s úhradou daně ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu a četnost porušování povinností při správě daní ve smyslu § 259c odst. 1 daňového řádu), nýbrž i zákonem a ústavním pořádkem obecně stanovené principy. Správce daně v rámci správního uvážení s ohledem na povahu, intenzitu či jiné okolnosti zdrojového jednání nemusí příslušenství prominout. Bylo by absurdní, aby tomu, kdo závažným způsobem hraničícím např. s trestnou činností právo porušil, bylo s tímto porušením související příslušenství vždy v nějaké výši prominuto. Nejedná se přitom o libovůli správce daně či bezkritériální rozhodování. Rozhodnutí o prominutí příslušenství musí být vždy řádně odůvodněno a musí být zcela zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení správce daně nevybočil.
14. Věc tedy není postavena tak, že by daňové orgány vykládaly zákon podle nějakých svých vnitřních předpisů. Žalovaný rozhodl v souladu se svým vnitřním předpisem. Ten ovšem vychází z výkladu zákona tak, jak jej provedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Na tom nic nemění ani skutečnost, že rozšířený senát nebyl jednotný (jeden ze soudců uplatnil odlišné stanovisko). S obecnou námitkou, že rozšířený senát nepochybně rozšířil zákonné podmínky pro prominutí příslušenství, se zdejší soud neztotožnil a stejně obecně uvádí, že se jedná o výklad v mezích zákona.
15. Žalovaný vycházel z konkrétních okolností nynější věci tak, jak jsou popsány v pravomocných rozhodnutích správce daně a správních soudů. Popsal, že k podvodnému jednání došlo jak u daně na vstupu, tak i u uplatnění osvobození od daně na výstupu při dodání zboží do jiného členského státu Evropské unie. Žalobce neoprávněně nárokoval odpočet daně na vstupu a osvobození od daně, přičemž o podvodu v případě plnění na vstupu věděl a u plnění na výstupu mohl a měl vědět. V posuzované věci se jednalo o uměle vytvořené řetězce obchodních společností, které se na pozicích dodavatelů rychle obměňovaly a obchody vykazovaly řadu nestandardních charakteristik – cena zboží, personální propojení, absence materiálního zabezpečení atd. Uvedené okolnosti byly uvedeny v odůvodnění odkazovaných rozhodnutí (výroky platebních výměrů ani soudních rozhodnutí tyto úvahy z logiky věci neobsahují), to však na jejich relevanci nic nemění.
16. Byť vědomá účast na podvodu na dani z přidané hodnoty typově patří mezi nejzávažnější formy porušení daňových předpisů, z napadeného rozhodnutí neplyne, že by jakákoliv účast na podvodu automaticky znemožňovala prominout příslušenství daně. Napadené Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

rozhodnutí tedy není v rozporu ani s žalobcem odkazovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č. j. 4 Afs 99/2021-34. V něm kasační soud konstatoval nutnost hodnotit skutkové okolnosti věci, přičemž tamější správce daně tomuto požadavku (stejně jako žalovaný v nynějším případě) dostál.

17. Je třeba si také uvědomit, že podmínkou prominutí úroku z posečkané částky dle § 259b odst. 2 daňového řádu je v první řadě existence ospravedlnitelného důvodu, pro který došlo k prodlení s úhradou daně. Důvodem pro prominutí proto nemůže být jiný důvod než ten, který způsobil prodlení daňového subjektu. To potvrzuje i účel dané úpravy. Cílem § 259b odst. 2 daňového řádu je zabránit, aby nebyl tímto způsobem sankcionován ten daňový subjekt, který se do prodlení s úhradou daně dostal vlivem ospravedlnitelných skutečností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 3 Afs 71/2022-38). Příčinu prodlení žalobce s úhradou daně nepředstavuje trvání daňové kontroly a navazujících soudních řízení, to je pouze důsledkem předchozího jednání žalobce, který se účastnil obchodů zasažených podvodným jednáním.
18. S ohledem na tuto konstrukci právní úpravy je třeba, aby daňový subjekt, který žádá o prominutí úroků, v žádosti v první řadě uvedl individuální okolnosti svého případu týkající se příčiny vzniku prodlení s úhradou daně, které odůvodní aplikaci tohoto ze své povahy výjimečného institutu, případně k tomu předložil vhodné důkazy. Tento příběh a tyto polehčující okolnosti podrobí správce daně zkoumání a odůvodní, zda naplňují neurčitý právní pojem ospravedlnitelný důvod, nebo nikoli a proč. Pokud je důvodem prodlení doměření daně z důvodu účasti daňového subjektu na daňovém podvodu, měla by již žádost o prominutí obsahovat vyličení okolností vztahujících se k doměření daně, pro něž by bylo nespravedlivé po daňovém subjektu požadovat úhradu úroků z posečkané částky, které oproti penále nepředstavují trest, nýbrž vyjadřují cenu peněz v čase.
19. Žalobce však žádné takové okolnosti ve své žádosti neuvedl. V tomto směru se omezil na obecné konstatování, že doměření daně považuje za obrovskou křivdu a je přesvědčen, že s případy, kdy u jiných společností byl zjištěn podvod na DPH, neměl nic společného. Žalovaný proto nepochybil, pokud s ohledem na povahu, intenzitu a okolnosti porušení daňových předpisů žalobcem v rámci svého správního uvážení podle § 259b odst. 2 daňového řádu dospěl k závěru, že úrok z posečkané částky nepromine a blíže nehodnotil další okolnosti, které žalobce ve své žádosti zmiňuje (žalobce jinak neporušoval povinnosti při správě daní, značná část dlužné daně byla uhrazena, žalobce poskytoval správci daně součinnost, neukončil své podnikání apod.)
20. Zbývá dodat, že rovněž v žalobě žalobce pouze obecně uvádí, že úvahy o vědomém zapojení žalobce do podvodných řetězců byly vyvráceny šetřením orgánů činných v trestním řízení, které trvalo několik let, aniž by však tvrdil jakékoliv konkrétní skutkové podrobnosti. Zde nadto platí, že daňové a trestní řízení sledují odlišné cíle, takže ani odlišný výsledek trestního řízení (i z hlediska vědomosti žalobce o zapojení do podvodu) sám o sobě nevyvrací správnost závěrů učiněných v daňovém řízení.

V. Závěr a náklady řízení

21. Ze shora uvedených důvodů zdejší soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. února 2026

David Raus v.r.
předseda senátu